

Urbanoviča «atklājums»

Citējot SC līderi, laikraksts sniedz «alternatīvu» okupācijas redzē

Elina Zalāne

«VAI bija okupācija?» 17. jūnijā, kas kalendārā ir Latvijas Republikas okupācijas diena, vaicā krievu valodā iznākošais laikraksts *Čas*, savus lasītājus iepazīstinot ar «alternatīvu» redzējumu par 1940. gada 17. jūnija notikumiem. Laikrakstā publicēti fragmenti no grāmatas *Nākotnes melnraksti: 1934.–1941.*, kuras autori ir Saeimas otras lielākās frakcijas *Saskaņas centra* vadītājs Jānis Urbanovičs, Krievijas prezidenta Dmitrija Medvedeva padomnieks Igors Jurgenis un NRA žurnālists Juris Paideris.

Tajā stāstīts, ka, ņemot vērā konkrētā perioda notikumus, Latvija nav tikusi okupēta. «Attiecībā uz šo periodu termins «okupācija», manuprāt, nav vēsturiski pareizs. Notikumu varētu skaidrot kā «labprātīgu piekrišanu aneksijai,» avīze citējusi J. Paideru. Tam neesot sakara ar slodzi, ko nes vārds «okupācija», viņam piebilda J. Urbanovičs: «Vārds «okupācija» tika pieņemts, lai ar šo terminu slēptu kaunu par nepretošanos.»

Dienai deputāts komentārus par rakstu nesniedza, jo, būdams ārpus Rīgas, to neesot lasījis.

Savukārt uz jautājumiem par pašu grāmatu, kuru iegādāties šobrīd nav iespējams, viņš atbildēšot tikai pēc tam, kad *Diena* to būs izlasījis. Viņš piedāvāja grāmatu iedot.

«Es atvainojos, es nelasīju avīzi *Čas*, kāpēc jūs man turpināt jautāt,» atcirta deputāts, kad tika vaicāts, vai viņš atzīst Latvijas okupāciju. Atkārtoti lūgts sniegt komentāru, J. Urbanovičs telefonsarunu pārtrauca.

J. Urbanoviča partijas biedrs deputāts Jānis Ādamsons uzskata, ka atbilde uz jautājumu par okupāciju ir atkarīga, kā par to runā – ju-

Оккупация МОС

www.chas.lv
www.nra.lv
ПОЛНЫЙ ЧАС
16 страниц + телепрограмма
ПЯТНИЦА
17 июня 2011. № 117 (4010) Цена 35
ISSN 1407-1867
9 781407 115559 14

Если цинично, то так как некоторая часть коренного населения считает всех русских Латвии оккупантами или их потомками, то сегодня можно было бы поздравить наших читателей с «профессиональным праздником» — Днем оккупации, который отмечается 17 июня. Если по совести, то сегодня все чаще приходится слышать различные версии о событиях 70-летней давности. Они лишены раз под черквивают, что официальная идеология, господствующая в Латвии последние два десятилетия, оккупировала сознание латвийцев, действуя тоталитарными методами, не терпящими чужого мнения. Пользуясь подходящей датой, «Час» публикует подборку материалов с альтернативной точкой зрения.

▲ LAIKRAKSTA *Čas* 17. jūnija numura pirmā lappuse.

▲ JĀNIS URBANOVIČS nevēlējās runāt par *Čas* citēto grāmatu, kamēr *Diena* nav iepazīsinies ar visu tās saturu.

ridiskā vai tautas valodā. «Ja runā juridiski, tad nav bijusi, ja tautas valodā, tad skaidrs, ka ir bijusi,» viņš teic un piebilst, ka J. Urbanovičs «tautas valodā» ne reizi vien okupāciju esot atzinis.

Arī pats J. Ādamsons *Dienai* okupāciju atzīst par notikumu, piebilstams, ka tā ir vēsture un mums esot jāskatās uz priekšu. Patlaban viņu vairāk satraucot jautājums, vai Latvija ir brīva no Starptautiskā Valūtas fonda.

Lai gan J. Ādamsons grāmatu vēl neesot paspējis izlasīt, šim jautājumam *Čas* publicētajos fragmentos pie-

skaras arī tās autori, veicot paralēles starp mūsdienām un notikumiem tolaik. Tikai pašlaik harismātiskā Ulmaņa vietā esot Valdis Dombrovskis ar grāmatveža domāšanu, J. Urbanoviču citē laikraksts.

«Tāpat kā tolaik, ļoti šaurs loks izdara izvēli, kas ietekmēs Latvijas valsts attīstību desmitiem gadu, bet SVF un Pasaules Banka deklarē, ka tā ir tautas izvēle,» grāmatā paudis deputāts.

Grāmatas izdevējs ir organizācija *Baltijas forums* (BF), kuras prezidents ir J. Urbanovičs. Tās mājaslapā citēta

deputāta runa grāmatas atvēršanas pasākumā: «Kad mēs sākām veidot grāmatu, mēs sev izvīzījām uzdevumu ļoti pieklājīgi pamatot Krievijas kolēģiem, īpaši Igoram Jurgenam, ka okupācija bija, un pēc domu apmaiņas nodrukāt grāmatu, lai noslēgtu diskusiju un pie šī jautājuma vairāk nekad neatgrieztos.» Taču galarezultāti bijuši pārsteidzoši, jo tie bijuši pretēji sākotnējiem uzstādījumiem.

Kas tieši pārsteidzis J. Urbanoviču, uzzināt neizdevās, jo, tā kā *Diena* nav bijusi klātienē grāmatas atvēršanā,

umu

рга

viņš pasākumu komentēt nevēlējās.

Tieslietu ministrs Aigars Štokenbergs (*Vienotība*), kurš iepriekš rosinājis *Saskaņas centru* ņemt valdības koalīciju, saka: «Viņš [J. Urbanovičs] ir politiķis, viņam ir elektro-rāts, kas grib tādas lietas dzirdēt.»

Ja tiktu veidota koalīcija ar SC, tad valdības deklarācijā tiktu atspoguļots viedoklis, kas ir attiecināms uz visiem, nevis vienu politisku spēku, uzskata A. Štokenbergs. Viņš piebilst, ka viedoklis par okupācijas neesamību viņam nav pieņemams. ●